

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 9Cdo/300/2021                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 7612200473                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 17.08.2022                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Martin Holíč             |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2022:7612200473.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a sudcov JUDr. Mariána Sluka, PhD. a JUDr. Martina Holíča, v spore žalobkyne J. B. H., bývajúcej v K., B. XXX/XX, zastúpenej JUDr. Melániou Knopovou, advokátkou, so sídlom v Košiciach, Štúrova 20, proti žalovaným 1/ J. Q. Č.K., bývajúcemu v K., Q. XXXX/XX, 2/ B. C., bývajúcej v K., R. XXX/X, 3/ X. Č., bývajúcemu v B. R., R. XXX/X, všetci zastúpení advokátom JUDr. Marekom Hroudou, so sídlom v Košiciach, Krmanova 16, o odstránenie čiernej stavby lodenice a vypratanie pozemku, vedenom na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp.zn. 2C/8/2012, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 18. novembra 2020 sp.zn. 1Co/257/2019, takto

### rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaní 1/ až 3/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

### Odôvodnenie

I. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 16. septembra 2019 č.k. 2C/8/2012-428 zastavil konanie vo vzťahu k žalovanému 4/ Q. (výrok I.); žalovaným 1/ až 3/ uložil povinnosť na vlastné náklady odstrániť neoprávnenú stavbu „Lodenice“, postavenú na pozemku reg. C KN č. XXX/X, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria vo výmere 12 m<sup>2</sup> a pozemku reg. C KN XXX/XX, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria vo výmere 13 m<sup>2</sup>, zapísaných na LV č. XXX k.ú. M. H. na Okresnom úrade v X., odbor katastrálny, pod B2 na mene žalobkyne v celosti, a to do 30 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok II.). Návrh žalovaných 1/ až 3/ na prerušenie konania zamietol (výrok III.) a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovaným 1/ až 3/ v plnom rozsahu (výrok IV.). Žalobkyni nepriznal náhradu trov konania vo vzťahu k žalovanému 4/ (výrok V.). Vzájomnú žalobu zo dňa 4. júla 2019 o zriadenie vecného bremena a zdržiavanie sa akýchkoľvek zásahov do výkonu práv vlastníkov vylúčil na samostatné konanie (výrok VI.). Rozhodol tak s odôvodnením, že žalobkyňa preukázala aktívnu legitímáciu na podanie vlastníckej žaloby a splnila všetky podmienky úspešnosti vindikačnej žaloby, vydania nehnuteľnosti, resp. jej sprístupnenia tak, aby ju mohla ovládať podľa § 135c ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“). V danom prípade došlo k nelegálnemu zásahu do vlastníckych práv žalobkyne formou protiprávne postavenú stavbu - lodenice, tzv.

neoprávnenej stavby, ktorá bola zriadená na cudzom pozemku bez právneho titulu. Žalovaní nie sú vlastníckymi pozemku pod lodenicou, nemajú k pozemku iné právo oprávňujúce ich zriadiť na ňom stavbu a nemajú žiadny právny vzťah k pozemku pod lodenicou. Žalobkyňa ako vlastníčka pozemku neprejavila o stavbu záujem, resp. s prikázaním neoprávnenej stavby do jej vlastníctva nesúhlasila, stavebník nebol dobromyseľný a ponechanie stavby v jeho vlastníctve by nebolo v súlade s dobrými mravmi, súd nevzhliadol dôvody ani na zriadenie vecného bremena v prospech žalovaných a preto žalobe vyhovel. Návrh na prerušenie konania podľa § 162 ods. 1 písm. a-c) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) zamietol, považujúc ho za bezdôvodný. Konanie o vzájomnej žalobe podanej žalovanými vylúčil na samostatné konanie v záujme hospodárnosti a efektívnosti procesu. O priznaní nároku žalobkyne na náhradu trov konania voči žalovaným 1/ až 3/ rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP z dôvodu plného úspechu žalobkyne v konaní vo vzťahu k týmto žalovaným.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „odvolací súd“), na odvolanie žalovaných rozsudkom z 18. novembra 2020 sp.zn. 1Co/257/2019 napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vo vyhovujúcom výroku II. zmenil tak, že žalobu zamietol (§ 388 CSP) - výrok I., potvrdil výrok III. o zamietnutí návrhu žalovaných na prerušenie konania (§ 387 ods. 1 CSP) - výrok II. a odmietol odvolanie žalovaných proti výroku VI. o vylúčení vzájomnej žaloby žalovaných zo 4. júla 2019 na samostatné konanie (§ 386 písm. c) CSP) - výrok III. Žalovaným priznal náhradu trov konania voči žalobkyni v rozsahu 100 %, na ktoré plnenie sú žalovaní voči žalobkyni oprávnení spoločne a nerozdielne (§ 396 ods. 2 v spojení s § 255 ods. 1 CSP). K zmene napadnutého rozhodnutia a zamietnutiu žaloby pristúpil odvolací súd z dôvodu straty aktívnej legitímácie žalobkyne v spore, ktorá nastala po vyhlásení rozsudku súdu prvej inštancie. Z výpisu LV č. XXX v kat. úz. M. H., ktorý odvolací súd ako dôkaz vykonal aj bez návrhu v zmysle § 185 ods. 2 CSP, vyplynulo, že žalobkyňa previedla vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam darovacou zmluvou zo dňa 9. decembra 2019 na tretiu osobu, v dôsledku čoho v čase rozhodovania odvolacieho súdu už nebola vlastníčkou týchto nehnuteľností. Vzhľadom k tomu, že žalobkyňa zmenu v osobe žalobcu nenavrhol, k vykonanému dôkazu sa nevyjadrila a to ani vo vyjadrení k odvolaniu žalovaných, odvolací súd jej nemohol poskytnúť ochranu. Vzhľadom k zamietnutiu žaloby o odstránenie stavby lodenice z pozemku, na ktorom je postavená, nebol dôvod ani na prerušenie konania navrhovaného žalovanými a preto v tejto časti rozhodnutie súdu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania potvrdil ako vecne správne. Odvolanie žalovaných podané proti uzneseniu súdu prvej inštancie o vylúčení vzájomnej žaloby žalovaných na samostatné konanie nebolo procesne prípustné a preto ho odvolací súd odmietol.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolaťka“) dovolanie s poukazom na ustanovenie § 420 písm. f) CSP, pretože odvolací súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Namietala, že v priebehu základného konania po vyhlásení rozhodnutia súdu prvej inštancie síce previedla nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX, k.ú. M. H., na svoju dcéru, o ktorej skutočnosti ale jej právna zástupkyňa nemala vedomosť. Právna zástupkyňa žalobkyne sa o tejto skutočnosti dozvedela tesne pred vyhlásením rozsudku odvolacieho súdu od predsedníčky senátu. Pokiaľ by o tom vedela skôr, postupovala by v zmysle § 80 CSP. Odvolací súd navyše v rozpore so skutočnosťou vo svojom rozhodnutí v bode 14 uvádza, že strany sporu nemajú k tomuto dôkazu (pzn. výpis z katastra nehnuteľností vykonaný v zmysle § 185 ods. 2 CSP) žiadne námietky a právna zástupkyňa žalobkyne v súvislosti s týmto dôkazom nemala žiaden procesný návrh. Zároveň zdôraznila, že aj keď nie je vlastníčkou sporných nehnuteľností, bolo v jej prospech k týmto nehnuteľnostiam zriadené právo vecného bremena spočívajúce v doživotnom práve bývania a užívania predmetných nehnuteľností v celosti bez obmedzenia, ktorú skutočnosť odvolací súd zrejme nepostrehol. Preto bol odvolací súd povinný poskytnúť jej ako nositeľke práva zodpovedajúceho vecného bremenu právnu ochranu tak, ako vlastníckemu právu J.. K. H. proti žalovaným, ktorí nedisponujú žiadnym vecným právom k spomínaným nehnuteľnostiam. Ďalej namietala, že z dôvodu neskorého príchodu jej právnej zástupkyne na pojednávanie odvolacieho súdu, nebolo jej umožnené predložiť súdu ďalší dôležitý dôkaz a to výzvu Východoslovenských lesov, štátny podnik Košice, Lesného závodu Margecany zo dňa 2. apríla 1985, ktorou bol otec žalobkyne vyzvaný na odstránenie drobných stavieb okolo rekreačnej chaty v

katastrálnom území M. H. mimo iné aj 25 m<sup>2</sup> X., čiže aktuálnu lodenicu. Otec žalobkyne bol vyzvaný, aby nezákonnosti odstránil v lehote do 30. apríla 1985, keď stavebníkom tejto čiernej stavby a neoprávnenej lodenice na cudzom pozemku bol aj právny predchodca žalovaných. Z uvedených dôvodov navrhla, aby dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie.

4. Žalovaní vo vyjadrení k dovolaniu uviedli, že v spore nie je daný dovolací dôvod, podané dovolanie je nedôvodné, rozhodnutie odvolacieho súdu považujú za dostatočne odôvodnené a v celom rozsahu vecne správne. Vyjadrenia žalobkyne označili za účelové, pričom zodpovednosť za následky svojho konania sa snaží preniesť na svoju právnu zástupkyňu. Namietanú skutočnosť, že právna zástupkyňa nemala možnosť reagovať na zmenu vlastníckych práv k sporným nehnuteľnostiam, označili ako nepravdivú, nakoľko jej po oboznámení sa s touto skutočnosťou bolo odvolacím súdom umožnené vyjadriť sa k vykonanému dôkazu, avšak tak neurobila, ani neuskutočnila žiadny procesný návrh. Právna zástupkyňa sa dostavila na pojednávanie krátko po vyvolaní veci, nie tesne pred vyhlásením rozhodnutia, ako to tvrdí v dovolaní. K namietanému nevykonanému dôkazu uviedli, že tento dôkaz bol vykonaný už pred súdom prvej inštancie, odvolací súd bol s týmto dôkazom oboznámený, a preto sa nejednalo o nový návrh na vykonanie dokazovania. Z týchto dôvodov žiadali, aby dovolací súd podané dovolanie zamietol a priznal im nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie je potrebné ako neprípustné odmietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Dovolateľka prípustnosť podaného dovolania vyvodzovala z § 420 písm. f) CSP.

8. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8.1 Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

9. Dovolateľka v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP argumentuje tým, že po vyhlásení rozhodnutia súdu prvej inštancie previedla svoje vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, na ktorých sa sporná stavba nachádza, na tretiu osobu, v súvislosti s tým tvrdí, že odvolací súd jej znemožnil uskutočňovať jej procesné práva v konaní, keď sa jej právna zástupkyňa o tejto skutočnosti dozvedela tesne pred vyhlásením rozhodnutia od predsedníčky senátu a odvolací súd jej neumožnil sa k tejto skutočnosti vyjadriť, resp. v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že k vykonanému dôkazu (výpisu z listu vlastníctva) nemá žiadne námietky a žiaden procesný návrh.

10. Najvyšší súd opakovane vyjadril záver, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto

právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (por. 9 Cdo/72/2020, 9 Cdo/260/2021).

10.1 O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritorným rozhodnutím predstavujúcim res iudicata), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namieste je tu skôr reštriktívny výklad (por. 9 Cdo/72/2020, 9 Cdo/260/2021).

10.2 Ak by najvyšší súd bez ohľadu na prípadnú neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 172/03].

11. Z obsahu spisu dovolací súd zistil, že žalobkyňa sa v konaní domáhala ochrany svojich vlastníckych práv k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX, k.ú. M. H., žalobou podanou podľa § 135c ods. 1 Občianskeho zákonníka. Aktívna vecná legitimácia na podanie tejto vlastníckej žaloby svedčí v tomto prípade výlučne vlastníčkovi pozemku. Preto je povinnosťou súdu v tomto spore vždy skúmať existenciu vlastníckeho práva žalobcu k nehnuteľnosti, ktorému ochranu žalobca od súdu žiada poskytnúť. Postup odvolacieho súdu, ktorý v zmysle § 185 ods. 2 CSP vykonal dôkaz - výpis z listu vlastníctva z verejného registra prístupného na stránke G..K.B., na preukázanie vlastníckeho práva žalobkyne, bol preto správny. Z výpisu z listu vlastníctva č. XXX, k.ú. M. H., zo dňa 16. novembra 2020 (č.l. 485 spisu) vyplýva, že vlastníkom pozemkových parciel reg. C-KN č. XXX/X a XXX/XX je J.. K. H. na základe darovacej zmluvy a zmluvy o zriadení vecného bremena V-936/2019 zo dňa 9. decembra 2019 - 312/2019.

12. V kontradiktórnom sporovom konaní platí zásada, že práva patria bdelým „vigilanlibus iura scripta sunt“ (pozorným, ostrážitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením, či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod. To platí obdobne aj o využívaní zákonných procesných ustanovení. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že žalobkyňa sa citovanou zásadou neriadila, keď neoboznámila svoju právnu zástupkyňu s tak podstatnou skutočnosťou, akou bola zmena vlastníckych práv k nehnuteľnosti, na ktorej sa nachádza neoprávnená stavba, a to včas a pred rozhodnutím odvolacieho súdu tak, aby sa mala jej právna zástupkyňa možnosť s touto skutočnosťou procesne prípustným spôsobom vysporiadať.

13. Z obsahu zápisnice z pojednávania odvolacieho súdu zo dňa 18. novembra 2020 vyplýva, že pojednávanie sa začalo o 10:00 hod. v neprítomnosti žalobkyne a jej právnej zástupkyne, ktorá sa do pojednávacej miestnosti dostavila o 10:12 hod. Následne právna zástupkyňa doručila súdu krátkou cestou vyjadrenie k odvolaniu. Odvolací súd pristúpil k doplneniu dokazovania v zmysle § 185 ods. 2 CSP výpisom z LV č. XXX, XXX, okres X., obec M. H., k.ú. M. H. zo 16. novembra 2020. Po vykonaní tohto dôkazu predsedníčka senátu vyzvala zástupcov strán, aby sa vyjadrili k vykonanému dokazovaniu. Zástupkyňa žalobkyne následne predniesla svoje stanovisko k sporu, po prednese zástupkyne žalovaných predsedníčka senátu vyzvala zástupcov strán, aby zhrnuli svoje návrhy a vyjadrili sa k právnej stránke veci. Zástupkyňa žalobkyne predniesla svoj záverečný návrh, vyjadrila sa k vykonanému dokazovaniu a k právnej stránke veci. Po záverečnej reči prednesenej zástupkyňou žalovaných odvolací súd vyhlásil uznesením dokazovanie za skončené a odobral sa na záverečnú poradu. Po porade senátu bol v prítomnosti právnych zástupcov strán sporu vyhlásený rozsudok. Pojednávanie bolo skončené o 10:40 hod.

14. Po preskúmaní vyššie zaznamenaného priebehu pojednávania pred odvolacím súdom dovolací súd konštatuje, že nezistil žiadnu procesnú vadu v postupe odvolacieho súdu v konaní, ani znemožnenie uskutočňovania procesných práv žalobkyne zo strany odvolacieho súdu. Je zrejmé, že právna zástupkyňa žalobkyne mala dostatočný časový priestor po príchode do pojednávacej miestnosti a po vykonaní dokazovania odvolacím súdom vysporiadať sa so vzniknutou procesnou situáciou. Zároveň právna zástupkyňa žalobkyne mala odvolacím súdom vytvorený priestor na vyjadrenie sa k doplneniu dokazovania (výpisu z listu vlastníctva č. XXX, XXX), ktorý v plnom rozsahu využila a mala tiež vytvorenú procesnú možnosť vyjadriť sa pred skončením pojednávania, zhrnúť svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu a právnej stránke veci, predniesť záverečný návrh (§ 182 CSP). Všetky tieto procesné možnosti právna zástupkyňa žalobkyne aj využila. Preto aj keby bolo tvrdenie právnej zástupkyne o tom, že ju odvolací súd osobitne nevyzval na vyjadrenie sa k vykonanému dôkazu pravdivé, túto povinnosť si odvolací súd splnil tým, že právnej zástupkyňi pred vyhlásením rozhodnutia vytvoril priestor na vyjadrenie sa k veci. Skutočnosť, že právna zástupkyňa žalobkyne ako kvalifikovaná právna zástupkyňa (advokátka) nezareagovala na vzniknutú procesnú situáciu (nedostatok aktívnej legitímácie pôvodnej žalobkyne v spore spôsobený zmenou vlastníka nehnuteľnosti) a nezvrátila tak zrejmy následok zmeny vlastníckych práv v podobe straty sporu pre žalobkyňu, nemôže viesť k preneseniu zodpovednosti za tento dôsledok na odvolací súd. Súd nie je povinný poskytovať stranám poučenie o tom, ako majú v konkrétnej procesnej situácii postupovať, ani dávať stranám sporu návod, čo by mali alebo mohli v danom prípade vykonať, aby dosiahli úspech v spore, takýto postup by prekračoval rámec poučovacej povinnosti súdu o procesných právach a povinnostiach a bol by v príkrom rozpore so zásadou rovnosti strán sporu. Napokon právna zástupkyňa žalobkyne síce tvrdí, že je nepravdivo uvedené v rozhodnutí odvolacieho súdu, že nemala žiaden procesný návrh, sama však v dovolaní uvádza, že „ak by sa dozvedela o tejto skutočnosti (pzn. zmena vlastníka) skôr ako tesne pred vyhlásením rozsudku odvolacieho súdu v tento deň, nič by jej nemohlo zabrániť podať návrh v zmysle ustanovenia § 80 CSP“. Aj z tohto vyjadrenia je teda zrejmé, že takýto ani žiadny iný procesný návrh na pojednávaní pred odvolacím súdom nemala a neučinila.

15. Pokiaľ dovolateľka v tejto súvislosti následne namieta, že odvolací súd jej mal poskytnúť ochranu ako nositeľke práva zodpovedajúceho vecnému bremenu užívania nehnuteľnosti, táto námietka svojím obsahom smeruje k otázke posúdenia aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v spore, ktorá však je otázkou právnou, pričom v dovolaní podanom podľa § 420 písm. f) CSP je možné namietať výlučne vady zmätočnosti konania, nie spochybňovať právne posúdenie sporu odvolacím súdom. V zmysle konštantnej judikatúry najvyššieho súdu nesprávne právne posúdenie sporu nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP (R 24/2017, 9Cdo/248/2021).

16. Napokon dovolateľka namieta, že odvolací súd jej neumožnil predložiť dôležitý dôkaz - výzvu Východoslovenských lesov, štátny podnik Košice, Lesného závodu Margecany zo dňa 2. apríla 1985. Ani táto námietka však nebola spôsobilá založiť prípustnosť podaného dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, nakoľko uvedený dôkaz bol predložený už ako súčasť žaloby - prílohy (č.l. 4 spisu) a vykonaný na pojednávaní pred súdom prvej inštancie dňa 15. augusta 2019 (viď č.l. 425 spisu str. 8 zápisnica z pojednávania zo dňa 15. augusta 2016). Nešlo teda v žiadnom prípade o nový dôkaz, ktorý by nebol súdom prvej inštancie vykonaný a o ktorom by žalovaný alebo odvolací súd nemal vedomosť. Zároveň bola žalobkyňa vyzvaná odvolacím súdom na vyjadrenie sa k dokazovaniu a pred vyhlásením dokazovania za skončené mala vytvorený priestor na podanie ďalších návrhov na dokazovanie. Z obsahu zápisnice z pojednávania pred odvolacím súdom (č.l. 495 spisu) opäť vyplýva, že túto možnosť využila, ale ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania nemala.

17. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd uzatvára, že vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezistil, procesný postup odvolacieho súdu neporušil kogentné procesné ustanovenia, a nevymyká sa nielen zo zákonného, ale ani z ústavnoprávneho rámca a odvolací súd neporušil vo vzťahu k dovolateľke zaručené procesné práva spojené so súdnou ochranou práva.

18. Preto dovolanie žalobkyne smerujúce proti výroku I. rozsudku odvolacieho súdu, ktorým zmenil

rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. tak, že žalobu zamietol, podľa § 447 písm. c/ CSP odmietol ako neprípustné.

19. Dovolateľka svojím dovolaním napadla výslovne rozhodnutie odvolacieho súdu v celom rozsahu, teda aj výrok II. a III., vo vzťahu ku ktorým však nie je subjektívne oprávnená na podanie dovolania.

20. Účelom dovolacieho konania ako konania o jednom z mimoriadnych opravných prostriedkov je za splnenia určitých zákonom ustanovených podmienok zabezpečiť tej strane sporu, ktorá buď v dôsledku rozhodnutia odvolacieho súdu alebo aj rozhodnutí súdov oboch nižších inštancií v spore zaznamenala procesný neúspech, možnosť brojiť proti takémuto rozhodnutiu (resp. obojmu rozhodnutiu) a za stavu opodstatneného uplatnenia niektorého zo zákonom ustanovených dovolacích dôvodov aj zvrátiť pre ňu nepriaznivý výsledok konania buď v druhej (rozhodujúcej) inštancii alebo aj oboch nižších inštanciách.

20.1 Jednou z podmienok (obmedzení) pri uplatnení práva, o ktorom je reč, je prítomnosť existencie subjektívneho oprávnenia dovolateľa podať dovolanie, ktoré zákonodarca vymedzil tak, že dovolanie môže podať len tá strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. To znamená, že právo (účinne) podať odvolanie nie je dané tej strane sporu, v neprospech ktorej rozhodnutie súdu prvej inštancie nevzniklo a ktorá týmto rozhodnutím nebola negatívne dotknutá na svojich právach, pretože nie je splnená podmienka subjektívnej prípustnosti takéhoto odvolania. Posúdenie subjektívnej prípustnosti dovolania vo všeobecnosti predchádza posúdeniu objektívnej prípustnosti dovolania.

21. Odvolací súd na odvolanie žalovaných 1 až 3 napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie o zamietnutí ich návrhu na prerušenie konania (výrok II.). Je teda zrejmé, že sa nejednalo o procesný návrh podaný žalobkyňou, ktorá zároveň nepodala odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Potvrdzujúcim výrokom rozhodnutia odvolacieho súdu jej preto ani žiadna ujma vzniknúť nemohla, súdy takto rozhodli v neprospech žalovaných. Za takejto situácie teda žalobkyňa neprislúchalo subjektívne oprávnenie napadnúť rozsudok odvolacieho súdu v tejto časti dovolaním.

22. To isté, ako už bolo vyššie uvedené, platí aj o dovolaní žalobkyne smerujúcom voči výroku III. napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorým bolo odmietnuté odvolanie žalovaných 1/ až 3/ proti výroku IV. rozsudku súdu prvej inštancie o vylúčení ich vzájomnej žaloby na samostatné konanie. Uvedený výrok sa netýkal procesných práv žalobkyne a nebol vydaný v jej neprospech, nepodala proti nemu odvolanie a preto nie je subjektívne oprávnená na podanie dovolania ani v tejto časti rozhodnutia odvolacieho súdu.

23. Najvyšší súd preto za opísaného stavu veci nemal ani inú možnosť, než dovolanie žalobkyne smerujúce proti výroku II. a III. rozhodnutia odvolacieho súdu podľa § 447 písm. b/ CSP odmietnuť ako podané neoprávnenou osobou.

24. O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

25. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.